

Cuprins

Prefață.....	XVII
Abrevieri.....	XIX
Considerații introductive. Excepția procesuală	1
1. Reglementare	1
2. Definiție	2
3. Clasificarea excepțiilor procesuale	4
3.1. Clasificarea în funcție de obiect	4
3.2. Clasificarea în funcție de caracterul de ordine publică sau de ordine privată al normei juridice nesocotite.....	4
3.3. Clasificarea în funcție de efecte	5
4. Invocarea excepției	5
4.1. Momentul invocării excepției	5
4.2. Invocarea unei excepții după finalizarea cercetării judecătorești	6
4.3. Titularul excepției	7
5. Efectele soluționării excepției și corelarea cu alte excepții	8
I. Excepția lipsei capacitatii procesuale	10
1. Reglementare	10
2. Definiție	11
3. Invocarea excepției	11
3.1. Când se poate invoca excepția	11
3.2. Cine poate invoca excepția.....	12
4. Regimul juridic	13
4.1. Capacitatea procesuală de folosință și capacitatea procesuală de exercițiu	13
4.2. Capacitatea procesuală activă și capacitatea procesuală pasivă	21
4.3. Caracterele excepției lipsei capacitatii procesuale	22
5. Soluționarea excepției.....	24
5.1. Soluțiile instanței de judecată.....	24
5.2. Curatela specială	25
6. Jurisprudență.....	29
II. Excepția lipsei de calitate procesuală.....	35
1. Reglementare	35
2. Definiție	36
3. Invocarea excepției	38
4. Regimul juridic	42

4.1. Calitate procesuală activă și pasivă.....	42
4.2. Legitimare procesuală ordinată și extraordinară.....	42
4.3. Caracterul excepției.....	43
4.4. Legitimarea procesuală a altor persoane	43
4.5. Transmiterea calității procesuale.....	46
5. Soluționarea excepției.....	50
6. Jurisprudență.....	52
III. Excepția de prematuritate.....	67
1. Reglementare	67
2. Definiție	69
3. Invocarea excepției	69
4. Regimul juridic	70
4.1. Clasificare	70
4.2. Corelarea cu alte excepții	71
5. Soluționarea excepției.....	72
6. Jurisprudență.....	73
IV. Excepția lipsei de interes.....	83
1. Reglementare	83
2. Definiție	86
3. Invocarea excepției	87
4. Regimul juridic	89
4.1. Caracterul determinat al interesului	89
4.2. Caracterul legitim al interesului	89
4.3. Caracterul personal al interesului	90
4.4. Caracterul născut și actual al interesului	91
4.5. Caracterul excepției.....	92
5. Soluționarea excepției.....	92
6. Jurisprudență.....	93
V. Excepția lipsei de obiect	107
1. Reglementare	107
2. Definiție	108
3. Invocarea excepției	113
4. Regimul juridic	114
4.1. Drept recunoscut și ocrotit de lege	114
4.2. Drept exercitat în limitele sale interne și externe	115
4.3. Drept exercitat cu bună-credință	115
4.4. Drept actual	118
4.5. Obiectul cererii de chemare în judecată	118
4.6. Caracterul excepției.....	119
5. Soluționarea excepției.....	119
6. Jurisprudență.....	121

VI. Excepția inadmisibilității	130
1. Reglementare	130
2. Definiție	130
3. Invocare	130
4. Regimul juridic	130
4.1. Cazurile în care sancțiunea inadmisibilității este reglementată în mod expres	132
4.2. Sancțiunea inadmisibilității nu este reglementată în mod expres, însă demersul procesual este prohbit de textele legale în mod implicit	132
5. Soluționarea excepției	134
6. Jurisprudență	135
VII. Excepția privind caracterul subsidiar al acțiunii în constatare față de acțiunea în realizare	138
1. Reglementarea și clasificarea acțiunilor în constatare	138
2. Definiție	138
3. Invocarea excepției	139
4. Regimul juridic	141
4.1. Clasificarea excepției	141
4.2. Trăsăturile acțiunii în constatare	142
5. Soluționarea excepției	144
6. Jurisprudență	145
VIII. Excepția lipsei dovezii calității de reprezentant	156
1. Reglementare	156
2. Definiție	157
3. Invocarea excepției	161
4. Regimul juridic	161
4.1. Dovada calității de reprezentant	161
4.2. Conținutul mandatului de reprezentare și durata acestuia	162
4.3. Caracterul excepției	163
5. Soluționarea excepției	164
6. Jurisprudență	165
IX. Excepția imunității de jurisdicție a părâtului	181
1. Reglementare	181
2. Definiție	182
3. Invocarea excepției	183
4. Regimul juridic	184
4.1. Conținutul și titularii imunității de jurisdicție	184
4.2. Caracterele excepției	188
5. Soluționarea excepției	188
6. Jurisprudență	188

X. Excepția de necompetență	194
A. Aspecte generale	194
1. Reglementare	194
2. Definiție	194
3. Invocarea excepției	194
4. Regimul juridic	194
4.1. Tipuri de competență	194
4.2. Caracterul excepției – absolut/relativ	195
4.3. Verificarea competenței	195
5. Soluționarea excepției	195
6. Conflictul de competență	195
B. Excepția de necompetență generală	196
1. Reglementare	196
2. Definiție	196
3. Invocarea excepției	196
4. Regimul juridic	197
5. Soluționarea excepției	198
6. Jurisprudență	199
C. Excepția de necompetență materială	203
1. Reglementare	203
2. Definiție	203
3. Invocarea excepției	204
4. Regimul juridic	204
4.1. Competență materială procesuală – art. 94-97 C.proc.civ	204
4.2. Verificarea competenței	210
4.3. Determinarea competenței după valoarea cererii introductory	210
5. Soluționarea excepției	212
6. Jurisprudență asupra modalității de determinare a valorii cererii	213
7. Jurisprudență în funcție de obiectul cererii	216
D. Excepția de necompetență teritorială	224
1. Reglementare	224
2. Definiție	224
3. Invocarea excepției	224
3.1. NecOMPetență teritorială exclusivă	224
3.2. NecOMPetență teritorială generală de ordine privată	224
4. Regimul juridic	225
4.1. Tipuri de competență teritorială	225
4.2. Caracterul excepției	234
4.3. Verificarea competenței	234
5. Soluționarea excepției	235
6. Jurisprudență	236
E. Excepția de necompetență funcțională	241
1. Reglementare	241
2. Definiție	241

3. Invocarea excepției	241
4. Regimul juridic	241
4.1. Tipuri de competență funcțională.....	241
4.2. Caracterul excepției.....	242
4.3. Verificarea competenței	242
5. Soluționarea excepției.....	243
6. Jurisprudență.....	243
F. Conflictul de competență	247
1. Reglementare	247
2. Definiție	248
3. Ivirea conflictului de competență	248
4. Soluționarea conflictului de competență.....	249
5. Efectele soluționării conflictului de competență	249
6. Jurisprudență.....	250
XI. Excepția privind depășirea atribuțiilor puterii judecătorești	251
1. Reglementare	251
2. Definiție	252
3. Invocarea excepției	252
4. Regimul juridic	253
5. Soluționarea excepției.....	254
6. Jurisprudență.....	254
XII. Excepția privind greșita compunere a instanței și	
Excepția privind nelegala constituire a instanței de judecată.....	267
1. Reglementare	267
2. Definiție. Delimitarea noțiunilor de <i>compunere a instanței și</i> , respectiv, de <i>constituire a instanței</i>	267
3. Invocarea excepției	268
4. Regimul juridic	269
4.1. Legală compunere a instanței de judecată. Situații specifice	269
4.2. Incidentele care pot interveni în legătură cu compunerea completului de judecată	270
4.3. Legală constituire a instanței de judecată. Situații specifice	272
4.4. Sancțiunea pentru nerespectarea prevederilor legale privind <i>compunerea sau constituirea</i> instanței de judecată.....	274
5. Soluționarea excepției.....	274
6. Jurisprudență.....	275
XIII. Excepția de incompatibilitate (a judecătorului sau instanței)	279
1. Reglementare	279
2. Definiție	279
3. Invocarea excepției	280
4. Regimul juridic	280

4.1. Cazuri de incompatibilitate absolută	280
4.2. Alte cazuri de incompatibilitate	281
4.3. Incompatibilitatea instanței	282
4.4. Caracterul excepției.....	282
5. Soluționarea excepției.....	283
6. Jurisprudență.....	283
XIV. Excepția de recuzare și Excepția de abținere.....	291
1. Reglementare	291
2. Definiție	291
3. Invocarea excepției	291
4. Regimul juridic	295
4.1. Cazuri de incompatibilitate absolută	295
4.2. Alte cazuri de incompatibilitate	295
5. Soluționarea excepției.....	296
5.1. Admiterea căii de atac declarate împotriva încheierii prin care s-a respins recuzarea	296
5.2. Inadmisibilitatea cererii de recuzare	296
5.3. Declarația de abținere. Titulari, termen de formulare și procedură de soluționare	297
5.4. Soluționarea declarației de abținere sau a cererii de recuzare de către instanța superioară	298
5.5. Caracterul excepției.....	298
5.6. Declarația de abținere și cererea de recuzare a altor persoane care constituie instanța.....	299
5.7. Declarația de abținere și cererea de recuzare a altor persoane care participă într-o cauză civilă.....	299
6. Jurisprudență	300
XV. Excepția strămutării pricinii.....	307
1. Reglementare	307
2. Definiție	308
3. Invocarea excepției	309
3.1. Termenul de formulare a cererii de strămutare	309
3.2. Instanța competentă. Procedura de soluționare	309
4. Regimul juridic	310
5. Soluționarea excepției.....	310
5.2. Suspendarea judecării cauzei până la soluționarea cererii de strămutare	311
5.3. Inadmisibilitatea cererii de strămutare	311
6. Jurisprudență.....	311
XVI. Delegarea instanței	317
1. Reglementare	317
2. Definiție	317

3. Invocarea excepției	317
4. Regimul juridic	318
4.1. Condițiile delegării instanței	318
4.2. Procedura aplicabilă	320
5. Soluționarea excepției	320
6. Jurisprudență	321
XVII. Excepția nulității actelor de procedură.....	323
1. Reglementare	323
2. Definiție	324
3. Invocarea excepției	325
3.1. Aspecte generale	325
3.2. Regulile de invocare a nulității	326
4. Regimul juridic	330
4.1. Clasificarea nulităților	330
4.2. Efectele nulității	336
5. Soluționarea excepției	337
5.1. Efecte generale	337
5.2. Nulitatea cererii de chemare în judecată. Procedura de regularizare a cererii de chemare în judecată	339
5.3. Nulitatea raportului de expertiză tehnică judiciară	347
5.4. Nulitatea hotărârii judecătorești	349
6. Jurisprudență	350
XVIII. Excepția de nulitate a hotărârii judecătorești decurgând din nesemnarea minutei	352
1. Reglementare	352
2. Definiție	352
3. Invocarea excepției	353
4. Regimul juridic	354
5. Soluționarea excepției	356
6. Jurisprudență	357
XIX. Excepția citării nelegale/comunicării nelegale a actelor de procedură și Excepția lipsei citării/comunicării actelor de procedură.....	359
1. Reglementare	359
2. Definiție	359
3. Invocarea excepției	362
4. Regimul juridic	364
4.1. Modalitățile de citare/comunicare	364
4.2. Locul citării	366
4.3. Înmânarea citației	369
4.4. Procedura de comunicare a citației/actului de procedură	370
4.5. Data îndeplinirii procedurii de citare	373

4.6. Citarea prin publicitate	374
4.7. Modalități speciale de comunicare	376
4.8. Persoanele care trebuie citate în instanță. Termenul în cunoștință. Notiunea de „procedură legal îndeplinită”	376
5. Soluționarea excepției.....	378
6. Jurisprudență.....	379
XX. Excepția decăderii.....	382
1. Reglementare	382
2. Definiție.....	382
3. Invocarea excepției	383
4. Regimul juridic	385
4.1. Tipuri de termene procedurale	385
4.2. Calculul termenelor procedurale	387
4.3. Repunerea în termen	392
4.4. Caracterele excepției decăderii	394
5. Soluționarea excepției.....	395
6. Jurisprudență.....	397
XXI. Excepția neîndeplinirii procedurii prealabile	400
1. Reglementare	400
2. Definiție	404
3. Invocarea excepției	404
4. Regimul juridic	405
4.1. Dovada îndeplinirii procedurii prealabile	405
4.2. Caracterul excepției.....	405
5. Soluționarea excepției.....	405
6. Jurisprudență.....	406
XXII. Excepția litispendenței.....	423
1. Reglementare	423
2. Definiție	424
3. Invocarea excepției	424
4. Regimul juridic	425
4.1. Caracterul excepției.....	425
4.2. Condițiile litispendenței	425
5. Soluționarea excepției.....	430
6. Jurisprudență.....	432
XXIII. Excepția de conexitate.....	440
1. Reglementare	440
2. Definiție	440
3. Invocarea excepției	441
4. Regimul juridic	441

4.1. Existența a două sau mai multe cauze pendinte, în fața instanțelor de fond, la aceeași instanță sau la instanțe diferite	442
4.2. În dosare trebuie să figureze cel puțin o parte comună	443
4.3. Existența unei strânse legături de obiect și cauză între cele două sau mai multe procese	443
4.4. Procedura de soluționare	444
5. Efectele conexării	446
6. Jurisprudență.....	446
XXIV. Excepția disjungerii și coparticiparea procesuală (litisconsorțiul)	449
1. Reglementare	449
2. Definiție	449
3. Invocarea excepției	450
3.1. Disjungerea	450
3.2. Coparticiparea procesuală	450
4. Regimul juridic	450
4.1. Condițiile disjungerii.....	450
4.2. Condițiile coparticipării procesual-active	453
5. Soluționarea excepțiilor	455
6. Jurisprudență.....	455
XXV. Excepția perimării.....	456
1. Reglementare	456
2. Definiție	458
3. Invocarea excepției	458
4. Regimul juridic	460
4.1. Cauza a rămas în nelucrare din motive imputabile părții	460
4.2. Termenul de perimare. Întreruperea și suspendarea.....	462
4.3. Constatarea perimării	463
5. Soluționarea excepției.....	464
6. Jurisprudență.....	466
XXVI. Excepția autorității de lucru judecat și Excepția puterii de lucru judecat	475
1. Reglementare	475
2. Definiție și considerații.....	475
3. Invocarea excepției	478
4. Regimul juridic	478
4.1. Caracterul excepției.....	478
4.2. Hotărâri care se bucură de autoritate de lucru judecat.....	478
sau putere de lucru judecat.....	478
5. Soluționarea excepției.....	479
6. Jurisprudență.....	479

XXVII. Excepția exercitării abuzive a drepturilor procesuale	492
1. Reglementare	492
2. Definiție	492
3. Invocarea excepției	492
4. Regimul juridic	492
5. Soluționarea excepției	493
6. Jurisprudență	493
XXVIII. Excepția de netimbrare sau a insuficientei timbrări	496
1. Reglementare	496
2. Definiție și considerații	496
3. Invocarea excepției	498
4. Regimul juridic	499
4.1. Criterii de determinare a quantumului taxei judiciare de timbru.	
Dovada și momentul îndeplinirii obligației de plată a taxei	
judiciare de timbru	499
4.2. Caracterele excepției	501
4.3. Posibilitatea formulării de critici privind obligația de plată a taxei	
judiciare de timbru de către partea în sarcina căreia a fost stabilită	
această obligație, în calea de atac a apelului sau a recursului	501
5. Soluționarea excepției	502
5.1. Invocarea excepției în soluționarea în fond a cauzei	502
5.2. Invocarea excepției în soluționarea cauzei într-o cale de atac	503
6. Jurisprudență	504
XXIX. Excepția prescripției dreptului la acțiune	511
1. Reglementare	511
2. Definiție	511
3. Invocarea excepției	512
4. Regimul juridic	512
4.1. Caracterul excepției	512
4.2. Termenele prescripției extintive	513
4.3. Imprescriptibilitatea dreptului la acțiune	515
4.4. Prescripția extintivă și drepturile accesorii, creația garantată,	
compensația și dreptul de retenție	515
4.5. Renunțarea la prescripție	516
4.6. Convenția părților privind termenele de prescripție extintivă	517
4.7. Cursul prescripției extintive	517
4.8. Suspendarea prescripției extintive	520
4.9. Întreruperea prescripției extintive	522
5. Procedura de soluționare	524
6. Jurisprudență	524

XXX. Excepția de neconvenționalitate.....	539
1. Reglementare	539
2. Definiție	539
3. Invocarea excepției	540
4. Regimul juridic	540
5. Soluționarea excepției.....	541
XXXI. Trimiterea în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare	542
1. Reglementare	542
2. Definiție	544
3. Solicitarea unei hotărâri preliminare (întrebarea preliminară).....	546
4. Regimul juridic al trimiterii preliminare.....	548
5. Efectele hotărârii preliminare a Curții de Justiție a Uniunii Europene	552
6. Jurisprudența.....	553
XXXII. Excepția priorității dreptului Uniunii Europene față de normele de drept intern.....	564
1. Reglementare	564
2. Definiție	564
3. Invocarea excepției	564
4. Regimul juridic	565
5. Soluționarea excepției.....	566
XXXIII. Excepția de nelegalitate.....	567
1. Reglementare	567
2. Definiție	567
3. Invocarea excepției	568
4. Regimul juridic	569
4.1. Condițiile invocării excepției de nelegalitate	569
4.2. Caracterul excepției.....	570
5. Soluționarea excepției.....	571
6. Scurte considerații asupra excepției de nelegalitate în dreptul Uniunii Europene	573
7. Jurisprudența.....	574
XXXIV. Excepția de neconstituționalitate.....	584
1. Reglementare	584
2. Definiție	584
3. Invocarea excepției	585
4. Regimul juridic	594
4.1. Sesizarea Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate ridicată în fața instanței judecătorești/de arbitraj comercial	594
4.2. Procedura în fața Curții Constituționale.....	597

4.3. Caracterele excepției	598
5. Soluționarea excepției și efectele acesteia	598
6. Jurisprudență.....	600
XXXV. Sesizarea Înaltei Curți de Casătie și Justiție cu dezlegarea unor probleme de drept.....	607
1. Reglementare	607
2. Definiție	608
3. Invocare	609
4. Condiții	609
4.1. Instanțele care pot trimite cererea de dezlegare a problemei de drept.....	609
4.2. Gradul de jurisdicție în care trebuie să fie litigiul pentru a putea fi sesizată Înalta Curte de Casătie și Justiție	611
4.3. Chestiunea de drept prezintă caracter de noutate	612
4.4. De lămurirea chestiunii de drept depinde soluționarea pe fond a cauzei	613
5. Efecte.....	614
5.1. Efectele admiterii cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casătie și Justiție	614
5.2. Efectele pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.....	614
6. Jurisprudență.....	615
Bibliografie	617
Index alfabetic.....	621

Prefață

Lucrarea își propune abordarea tematicii complexe a excepțiilor procesuale din perspectiva practicianului, scopul ei fiind de a oferi un suport practic și util profesioniștilor, dar și studenților la drept sau altor persoane implicate în procedurile judiciare.

Autorii realizează o dublă abordare a materiei, din punct de vedere teoretic și din punct de vedere practic, lucrarea putând reprezenta un veritabil ghid pentru practicieni în procesul civil sau un „buchet” al teoriei excepțiilor în dreptul procesual civil pentru studenții facultăților de Drept.

Trebuie, totuși, subliniat că, în această a doua ediție, au fost adăugate patru noi instituții – excepția de nelegalitate, excepția de neconstituționalitate, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu dezlegarea unor probleme de drept și sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu o întrebare preliminară – care nu constituie veritabile excepții, în sensul art. 245 C.proc.civ., pentru că ele pun în discuție chiar fondul dreptului. De exemplu, declararea neconstituționalității sancționează neconformitatea unui act normativ cu legea supremă din stat, deci partea care o invocă urmărește înláturarea aplicării actului normativ în cauză și, drept urmare, respingerea ca nefondată a cererii care se intemeiază pe el. Așadar, cele patru sunt apărări în sens restrâns. Însă, pentru că ele reprezintă incidente cu o procedură aparte, ceea ce le aseamănă excepțiilor procesuale, și pentru că sunt deseori întâlnite în procesul civil, includerea lor în lucrare nu reprezintă o disonanță în raport cu celelalte veritabile excepții.

Reunirea autorilor situați pe poziții diferite în soluționarea unui litigiu civil – magistrat și avocat – permite o abordare complexă a materiei excepțiilor. În modul de tratare a fiecărei excepții procesuale s-a urmărit structurarea acesteia în corelație cu raționamentul logic care conduce la ridicarea ori, dimpotrivă, la combaterea acestui instrument procesual și, deopotrivă, în corelație cu etapele inerente documentării, analizei și deliberării asupra unei excepții procesuale din partea unei instanțe de judecată, punându-se accentul pe aspectele controversate încă sau pe acelea care nu au încă o modalitate de abordare consacrată, ca efect al modificărilor legislative intervenite în materie și încercându-se, acolo unde este posibil, să se ofere soluții tranșante, care să constituie un sprijin real pentru cei interesați.

În același timp, prin tratarea inclusiv a chestiunilor de natură strict teoretică din perspectiva aplicabilității lor în practică și prin structurarea într-un mod clar și accesibil a aspectelor tratate în cadrul lucrării, aceasta vine și în întâmpinarea persoanelor din afara sistemului judiciar, implicate în procedurile judiciare sau interesate în a cunoaște modul de funcționare a acestora.

Pentru ca o lucrare de drept să fie considerată utilă, câteva condiții minimale sunt necesare: să fie scrisă de persoane pricepute, să îmbine teoria cu practica și să fie actuală. Lucrarea de față le îndeplinește pe toate.

Astfel, autorii sunt profesioniști ai dreptului, avocați și judecători, și niciunul dintre ei nu se află la prima încercare a condeilului.

Apoi, structura comentariului alătură, pentru fiecare dintre cele **35 de incidente procesuale** analizate, sinteze ce orientează lectura și spețe ce oferă imaginea dinamicii judiciare, astfel că lucrarea va satisface și pe cititorul ce caută doctrină, și pe practicianul ce caută soluția unui caz.

Nu în ultimul rând, analiza exhaustivă a excepțiilor procesuale va fi mereu de actualitate pentru că, să nu uităm, un proces mare poate fi la fel de bine câștigat pe fond, ca și pe (excepții de) procedură.

În aceste condiții, credem că lucrarea va deveni un instrument indispensabil pentru promovarea unor soluții temeinic fundamentate normativ și jurisprudențial.

Excepțiile sunt tratate individual pe parcursul a căte 6 secțiuni.

Prima secțiune este rezervată **sediului materiei**. Pe lângă indicarea textelor legale, am considerat că este utilă redarea normelor relevante fiecărei excepții în parte. Am omis să facem astfel în privința excepției de necompetență întrucât sediul materiei acestei excepții este generos și ar fi presupus redarea a nu mai puțin de 50 de articole din Codul de procedură civilă.

A doua secțiune vizează **definirea excepției**, atât prin referire la textele legale incidente, cât și prin concluziile reținute în doctrină și în jurisprudență. Lăsând la o parte valoarea academică pe care o prezintă *in genere* definițiile, în cazul de față definițiile excepțiilor au și un pronunțat rol practic, oferind indicii consistente cu privire la temeinicia sau nu a excepției ce se dorește a fi invocată, respectiv combătută.

Sub denumirea „**invocarea excepției**”, cea de-a treia secțiune tratează regulile de procedură ce guvernează modalitatea, momentul și titularul excepției. Această secțiune este cu atât mai importantă cu cât art. 32 alin. (2) C.proc.civ. îi permite reclamantului să invoce, la rândul său, excepții contra apărărilor părătului.

Regimul juridic al excepției este tratat în *a patra secțiune*. Aici sunt expuse *in extenso* condițiile pe care trebuie să le îndeplinească excepția ce a fost invocată pentru a fi admisă. Este analizată în mod diferențiat incidența excepției de la caz la caz în funcție de normele procedurale aplicabile, respectiv în funcție de situația de fapt existentă.

A cincea secțiune este destinată analizei **efectelor soluționării excepției**. Este tratată în cadrul acestei secțiuni finalitatea invocării excepției care fie este una peremptorie, având ca scop închiderea procesului fără soluționarea în fond a cauzei, fie una dilatorie, ce vizează exclusiv amânarea judecății.

Jurisprudența relevantă este cuprinsă în *a șasea secțiune*. Prin acest ultim capitol considerăm că am reușit să imprimăm lucrării un pronunțat caracter practic, practicianul fiind în măsură să găsească și să utilizeze, alături de argumentele interpretative propuse de autori, și cazuistica instanțelor de judecată.

*Autorii
București, martie 2018*